

آسه آن و موافقتنامه ۲۰ تریلیون دلاری

محسن شریعتی نیا، عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی

ایران

اجلاس اخیر آسه آن در حالی برگزار شد که آسیا به عنوان یک منطقه دارای وابستگی متقابل تشدید شونده در روزهای اوج خود قرار دارد و به سرعت به مهمترین و پویاترین منطقه اقتصادی جهان تبدیل می شود.

در همین راستا یکی از مهمترین دستورکارهای این اجلاس تلاش برای تعمیق روند وابستگی متقابل در این منطقه بود. در این اجلاس بر سر آغاز مذاکرات برای انعقاد "موافقتنامه مشارکت اقتصادی جامع منطقه ای" توافق حاصل شد. در قالب این موافقتنامه، آسه آن به عنوان یک بلوک تجاری وارد تعامل تجاری نهادمند با شش کشور مطرح در محیط پیرامونی خود یعنی چین، هند، ژاپن، کره جنوبی، استرالیا و نیوزیلند خواهد شد. در واقع این موافقتنامه به عنوان نوعی کاتالیزور در روند همگرایی اقتصادی در منطقه آسیا نگر بسته می شود.

اما اهداف راهبردی نیز در روند تحقق آن بویژه برای آسه آن و چین می توان متصور شد. آسه آن همواره تلاش داشته تا جایگاه خود به عنوان کانون همگرایی اقتصادی در شرق آسیا را حفظ نماید و این روند را هدایت کند، اما در سال های اخیر با توجه ویژه آمریکا به آسیا و تلاش این کشور برای ایجاد موافقتنامه تجارت آزاد موسوم به مشارکت فراپاسیفیکی که ایالات متحده نقش اصلی و هادی را در آن دارد و بسیاری از کشورهای آسیایی را در بر می گیرد، موقعیت کانونی آسه آن به نوعی در مخاطره قرار گرفته است. افزون بر این چین نیز در مذاکرات مربوط به انعقاد موافقتنامه مشارکت فراپاسیفیکی به نوعی حذف شده است و تلاش دارد تا روند همگرایی با محوریت آسه آن و نه آمریکا

در این منطقه پیش رود. بنابراین تلاش برای انعقاد موافقتنامه مشارکت اقتصادی جامع منطقه ای، افزون بر اهداف اقتصادی، اهداف استراتژیکی را نیز در خود دارد.

در صورتی که این موافقتنامه منعقد شود اولاً نیمی از جمعیت جهان را در بر خواهد گرفت و ثانیاً منطقه تجارت آزاد ۲۰ تریلیون دلاری شکل خواهد گرفت که بی شک بزرگترین و مهمترین موافقتنامه تجارت آزاد در جهان خواهد بود. بر مبنای توافق اولیه ای که در اجلاس اخیر شرق آسیا صورت گرفت، قرار است موانع تجارت آزاد میان کشورهای عضو تا سال ۲۰۱۵ برداشته شود و شرایط برای انعقاد موافقتنامه فراهم گردد.

در صورتی که این موافقتنامه صورت تحقق به خود گیرد، تحولی بسیار مهم نه تنها در ژئواکونومی شرق آسیا بلکه در تجارت جهانی خواهد بود.